

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-12/23-H

Název	Základní škola a Mateřská škola, Podhorní Újezd a Vojice, okres Jičín
Sídlo	Vojice 108, 508 01 Hořice
E-mail	zsvojice@seznam.cz
IČO	70983071
Identifikátor	650062671
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Jenčovská
Zřizovatel	obec Podhorní Újezd a Vojice
Místo inspekční činnosti	Vojice 1 a 108, 508 01 Hořice
Inspekční činnost na místě	11. 1. – 13. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Podhorní Újezd a Vojice, okres Jičín (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny, a to ve dvou samostatných budovách. V době inspekční činnosti se v jedné třídě MŠ vzdělávalo 24 dětí, ZŠ navštěvovalo ve dvou třídách 27 žáků 1.–5. ročníku. Do jednoho oddělení ŠD bylo k pravidelné denní docházce zapsáno 27 účastníků zájmového vzdělávání. Školní jídelna poskytuje stravování dětem a žákům. Další informace o škole lze najít na webových stránkách <https://sites.google.com/view/skolavojice>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy nemá zpracovanou koncepci rozvoje školy, při jejím řízení systematicky nepracuje ani s krátkodobými plány. Škola dostatečně nevyhodnocuje bezpečnostní rizika, nepřijímá k nim potřebná opatření. Nesystematičnost a neefektivnost řízení a kontroly jednotlivých činností školy se projevily v oblasti zajištění bezpečnosti dětí a žáků, v nedostatečné práci se žáky s potřebou specifické podpory ve vzdělávání či v nerovnoměrném využití finančních prostředků pro zlepšování úrovně materiálních podmínek MŠ a ZŠ. Zatímco zrekonstruovaná budova ZŠ poskytuje inspirativní prostředí pro realizované vzdělávání, předškolní vzdělávání probíhá v prostředí neestetickém a nepodnětném (starý nefunkční nábytek, nedostatek hracích koutků, místo nábytku krabice), které neodpovídá podmínkám uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Ředitelka školy nezajistila nápravu nedostatků na cvičebních prvcích (např. rozběžiště pro skok daleký) na zahradě ZŠ zjištěných při revizi již v roce 2020. Kontrolu fungování školy nerealizuje ani z hlediska hospitační činnosti, ta podle údajů v třídních knihách probíhá na úrovni orientačních vstupů ředitelky školy do výuky jednou až dvakrát za pololetí. Ke vzájemné hospitační činnosti nedochází. Pedagogický tým ZŠ tvoří s ředitelkou školy dvě učitelky, přičemž jedna z nich si doplňuje kvalifikaci pro základní vzdělávání. Ředitelka školy neposkytuje vyučujícím efektivní zpětnou vazbu a metodickou pomoc ke zkvalitňování jejich práce, a to ani začínající učitelce na ZŠ. Její nekvalifikovanost se ale na kvalitě vzdělávání v hospitovaných hodinách neprojevila. Nedůslednost ředitelky školy při řízení školy dokládaly i četné nedostatky ve vedení povinné dokumentace, či dokonce absence dokumentů sloužících ke kvalitnímu řízení školy. Projevila se i její neinformovanost o fungování všech součástí školy s přímým dopadem na vzdělání dětí a žáků. Nedostatečné další vzdělávání ředitelky školy se odrazilo v pedagogickém stylu její výuky, který nereflektoval současné vzdělávací trendy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí v MŠ bylo vedeno tradičním způsobem s členěním na řízené a spontánní činnosti. Děti se v průběhu ranních a odpoledních činností mohly samostatně rozhodovat o výběru aktivit. Z jejich reakcí bylo zřejmé, že jsou učitelkami systematicky vedeny ke kreativitě. Vedle zájmových aktivit souběžně probíhaly výtvarné, pracovní, ale i další činnosti, posilující jemnou motoriku dětí. Děti se rovněž zapojovaly podle svého zájmu do her, týmově spolupracovaly při konstruktivních činnostech. Učitelky vedly děti k používání didaktických pomůcek pro rozvoj logického myšlení a vhodně využívaly tělovýchovné náčiní při spontánních pohybových aktivitách. K realizaci řízených aktivit přistupovaly učitelky rozdílně, vedle převážně tradiční frontální metody vzdělávání používaly i učení hrou. Často bylo vedení pedagogického procesu spíše jednostranně zaměřené, chyběla alternativní vzdělávací nabídka. Učitelky obvykle předávaly dětem hotové poznatky

prostřednictvím frontální práce bez jejich aktivního zapojení, což snižovalo efektivitu vzdělávání. Děti byly v průběhu řízených činností méně vedeny k činnostnímu učení, vyhledávání informací, experimentování či řešení problémových situací. Učitelky aktivity částečně diferencovaly podle věku dětí, ale dostatečně nereagovaly na jejich rozdílné potřeby. Dávaly dětem dostatek příležitosti ke vzájemné komunikaci. Děti měly v převážné většině sledovaných aktivit prostor k dokončení zvolených činností. Učitelky se zaměřovaly na adresné pozitivní hodnocení dětí, ale nepodněcovaly je k hodnocení své vlastní činnosti ani činnosti ostatních dětí. Společně vytvořená třídní pravidla učitelky průběžně využívaly k rozvoji společenského chování a posilování sociálních dovedností dětí. Některé děti však nereagovaly na pokyny učitelky, což vedlo k nekázní. V průběhu pobytu dětí venku učitelky podporovaly jejich pozitivní vztah k přírodě prostřednictvím metod, na které děti většinou bezprostředně reagovaly a podněcovaly je k poznávání. Učitelky pravidelně začleňovaly do denního programu pohybové aktivity. Učitelky vedly děti k dodržování hygienických návyků, vhodnému chování při stolování. Vyučující zohledňovaly individuální potřeby dětí v době odpoledního odpočinku.

Sledovaná výuka na základní škole byla připravená, ale v její realizaci i v přístupu jednotlivých vyučujících k žákům se vyskytovaly výrazné rozdíly. Učitelka u nejmladších ročníků přistupovala k žákům spíše autoritativně. Její dominantní postavení ve výuce spojené s využitím jen frontální a samostatné formy práce bez kooperace žáků ve dvojicích či skupinách neumožňovaly rozvíjet komunikativní a sociální kompetence žáků. Vyučující nevěnovala pozornost žákům jednotlivých ročníků ve třídě rovnoměrně. Jednotvárná a dlouhá samostatná práce měla u některých žáků negativní dopad na jejich soustředěnost, zájem či kázeň. Učitelka nevyužívala závěr hodin pro shrnutí učiva ani nezapojovala žáky do hodnocení jejich práce. Její zpětná vazba neměla pro žáky konkrétní sdělnou hodnotu. Byla většinou pocitová, často negativně laděná, a to více směrem k chlapcům. Žákům, kterým se při výuce nedařilo, se nedostávalo potřebné a vhodné podpory. Učitelka nepracovala s chybou jako s prostředkem pro další učení, ale jako s důkazem nedostatečné snahy či schopností žáka. Naopak vstřícný a podporující přístup dalších dvou učitelek, jejich přirozený zájem o žáky a partnerský vztah k nim vytvářel ve výuce příjemnou pracovní atmosféru. Vyučující účelně pracovaly s cílem hodiny, který žákům sdělovaly na jejím začátku nebo jednoznačně vyplynul v průběhu výuky. Účinně motivovaly žáky k práci, navazovaly na předchozí výuku a propojovaly ji s vlastními zkušenostmi a zážitky žáků. Efektivním střídáním různých metod práce přirozeně diferencovaly výuku pro jednotlivé ročníky a ve spojení se smysluplným používáním názorných pomůcek a digitální techniky posilovaly zájem žáků a udržovaly jejich pozornost v průběhu celé hodiny. O zaujetí žáků opakovaně svědčila jejich chuť pokračovat v rozhovoru či ve vlastní činnosti i po ukončení hodiny. Učitelky poskytovaly pomoc a podporu každému, kdo ji potřeboval. Citlivou prací s chybou, trpělivým přístupem a prostřednictvím návodných otázek dokázaly zapojit i žáky se vzdělávacími problémy či potížemi se soustředěním. Respektovaly individuální pracovní tempo jednotlivých žáků, čas vyučovací hodiny využily bez prodlev. Vyučující si u žáků ověřovaly jejich porozumění zadané práci, podporovaly je v samostatném uvažování, pochopení souvislostí i vlastním hledání řešení. Podněcovaly je k souvislému vyjadřování i zdůvodňování názorů. Obě učitelky pracovaly s formativním hodnocením – vedly žáky ke slovnímu zhodnocení jejich práce v hodině i svého posunu v učení a k vyjádření, čemu je ještě třeba se dále věnovat. Samy jim touto formou také poskytovaly zpětnou vazbu.

Vychovatelka ve školní družině je zároveň učitelkou, při realizaci aktivit tak zohledňuje aktuální stav žáků a jejich potřeby. Přesuny žáků na oběd do jiné budovy poskytují vhodnou příležitost pro upevňování správných návyků při pohybu v obci a jsou i každodenním východiskem pro venkovní aktivity školní družiny. Ve sledovaném vzdělávání přistupovala

vychovatelka k žákům laskavě a empaticky, respektovala jejich názory a přání a poskytovala jim možnost výběru z připravených činností různého zaměření. Žáci měli také dostatek prostoru pro odpočinek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky MŠ sledují výsledky vzdělávání dětí, ale se záznamy o pozorování dětí vyučující nepracují systematicky, dokumenty mají spíše informativní charakter o stávajícím stavu, neobsahují cíle pro rozvoj dětí v konkrétních oblastech. Úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání i přes některé nedostatky v průběhu vzdělávání většinou odpovídala očekávaným výstupům stanoveným v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Děti se chovaly podle nastavených třídních pravidel vzájemného soužití, většina z nich měla osvojeny základní společenské návyky. Ojedinelé se vyskytující drobné neshody byly děti schopny si samostatně vyřešit. Většinou přirozeně navazovaly kontakt mezi sebou i s dospělými, bez problémů mezi sebou komunikovaly. Dokázaly se převážně soustředit i na činnosti, které si aktuálně nezvolily, ale byly jim zadány učitelkou. Přiměřeně svému věku zvládaly sebeobsluhu při oblékání i stolování. Některé děti neplnily povinnosti související s úklidem hraček a pomůcek. Pohybově byly obratné, dobře manipulovaly s drobnějšími předměty. Děti měly upevněny základní hygienické návyky. Většina dětí uměla při činnostech uplatňovat dříve získané znalosti.

Klasifikace a hodnocení na ZŠ probíhá v souladu se školním řádem. Učitelky mají dostatečné množství podkladů pro klasifikaci. Informování ředitelky školy o vzdělávacích výsledcích probíhá průběžně i na pedagogické radě. Informovanost zákonných zástupců je zajištěna prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách, třídních schůzek a konzultací. Webové stránky školy dokládají fotografiemi cyklicky pořádané akce bez koncepčního směřování školy. Ředitelka školy nesleduje plnění výstupů školního vzdělávacího programu, ani vývoj vzdělávacích výsledků žáků. Úspěšnost absolventů v dalším studiu škola eviduje jen nahodile a dále se s touto zpětnou vazbou nijak neparuje. Škola se zapojuje do srovnávacích soutěží s dalšími malotřídními okolními školami výjimečně, např. jednou ročně formou tzv. olympiády. Školní neúspěšnosti žáků škola předchází pomocí pravidelného a doložitelného doučování podle šablon. Rozvoj osobnosti žáků je zajištěn spoluprací s místními spolky, které zajišťují činnost zájmových kroužků.

Poradenské služby ve škole jsou v kompetenci ředitelky školy, která působí ve funkci jak výchovné poradkyně, tak metodičky prevence. Činnost školního poradenského pracoviště je pouze formální. Ředitelka školy cíleně nesleduje a nevyhodnocuje individuální vzdělávací potřeby žáků, nevyužívá plány pedagogické podpory za účelem eliminace či omezení rizik ve vzdělávání ještě před odborným vyšetřením žáka ve školském poradenském zařízení. Spolupráce školy s ním se ukázala jako nefunkční. Žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami škola nezajistila speciální pomůcky dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny, čímž omezila podpůrná opatření nutná pro jeho rozvoj a posun ve vzdělávání. Podpora méně úspěšným žákům je spíše intuitivní a závislá na osobě pedagoga. Témata prevence rizikového chování zahrnují pedagogové do základního i zájmového vzdělávání, případně jsou realizovány dílčí akce, avšak systematicky se škola této oblasti nevěnuje. Neexistence společných školních pravidel chování, vzájemné komunikace a vztahů mezi žáky i s vyučujícími ve spojení s rozdílnými pedagogickými přístupy znemožňují souvislé a jednotné působení na žáky a systematický rozvoj jejich osobnosti. Ředitelka školy nesleduje cíleně školní klima, zpětnou vazbu od zákonných zástupců získává spíše nahodile.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšily se materiální podmínky základní školy v zájmu žáků s dopadem na jejich vzdělávání, došlo k rekonstrukci budovy základní školy a úpravy školní zahrady s vybudováním výukového altánu.

Silné stránky

- Vyhledávání dalších možností získávání finančních prostředků vedoucí ke zkvalitňování materiálních podmínek pro výuku v základní škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nemá zpracovanou koncepci rozvoje školy, ředitelka školy svou řídicí práci neplánuje.
- Kumulace funkcí ředitelky školy se ukazuje jako nefunkční, a není tak v zájmu vzdělávání dětí a žáků.
- Organizace vzdělávání je nejednotná, v její realizaci i v přístupu jednotlivých vyučujících k žákům se vyskytovaly výrazné rozdíly.
- Kontrolní systém není funkční, ředitelka školy neposkytuje vyučujícím efektivní zpětnou vazbu a metodickou pomoc ke zkvalitňování jejich práce.
- Ředitelka školy neplánuje v dostatečné míře další vzdělávání. Pedagogové v menší míře navštěvují vzdělávací semináře.
- Příležitostí ke zlepšení je podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedoucí ke zlepšení vzdělávání v zájmu žáků.
- Škola dostatečně nevyhodnocuje bezpečnostní rizika, nepřijímá adekvátní opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků.
- Vedení školy neusiluje o optimální materiální podmínky v budově mateřské školy, nábytek je zastaralý, neplní svoji funkci, hračky jsou uloženy převážně v krabicích, chybí hrací koutky a ty, které jsou vytvořeny, nejsou funkční.
- Vyučující v mateřské škole v průběhu výuky nezohledňovaly poznatky o znalostech dětí získané pedagogickou diagnostikou.
- Pedagogické přístupy jedné z učitelek nebyly plně v souladu s principy základního vzdělávání, rozdíly byly zřejmé v uplatňovaných formách a metodách práce se žáky.
- Školní poradenské pracoviště nezajišťovalo podporu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení školského poradenského zařízení ani žákům s obtížemi ve vzdělávání v podobě podpůrných opatření prvního stupně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit materiální podmínky v mateřské škole, vybavit třídu odpovídajícím nábytkem, vytvořit hrací koutky pro děti a vést děti ke každodennímu úklidu hraček.
- Vyhodnocovat důsledně bezpečnostní rizika, přijímat adekvátní opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Diferencovat více vzdělávací nabídku řízených činností vzhledem k odlišným schopnostem a dovednostem dětí.

- Zařazovat pravidelně v mateřské škole aktivizační metody učení, děti by se měly více věnovat vyhledávání informací, experimentování či řešení problémových situací.
- Vést děti k hodnocení své vlastní činnosti a činností ostatních dětí.
- Vyhodnocovat pravidelně záznamy o vývoji dětí a využívat je k jejich rozvoji a stanovení cílů pro další vzdělávání.
- Poskytovat podpurná opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.
- Sledovat a vyhodnocovat obtíže žáků ve vzdělávání a s využitím plánů pedagogické podpory jim poskytovat adekvátní a včasnou pomoc.
- Spolupracovat aktivně se školským poradenským zařízením za účelem efektivní práce se žáky s potřebou podpurných opatření.
- Věnovat se promyšleně prevenci rizikového chování žáků i žákům ohroženým školní neúspěšností.
- Sjednotit pedagogické přístupy jednotlivých vyučujících a stanovit jednotná školní pravidla vzájemné komunikace a vztahů.
- Plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v zájmu žáků.
- Realizovat hospitační činnost ředitelkou školy v základní škole, mateřské škole a školní družině za účelem zkvalitnění a sjednocení výuky.
- Diferencovat výuku na základní škole v ročnících spojených do jedné třídy i vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina usnesením č. 5b/32/2010 vydaná Zastupitelstvem obce Podhorní Újezd a Vojice s účinností od 1. 7. 2010.
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a mateřské školy Podhorní Újezd a Vojice na základě konkurzního řízení s účinností od 1. 8. 2012.
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané obcí Podhorní Újezd a Vojice po šestiletém funkčním období dne 13. 4. 2018 (čj. 3/31/2018).
4. Poslední zápisy do rejstříku škol a školských zařízení: KUKHK 15416/SM/2007-3, MŠMT 6142/2007-21, KUKHK 16763/SM/20011-4
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (včetně knihy úrazů vedené ve školním roce 2022/2023)

6. Protokol o revizi náradí a náčiní, herních prvků v prostorách mateřské školy, školní zahrady a zahrady mateřské školy uskutečněné dne 22. června 2020 (čj. 056/2020).
7. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
8. Školní řády mateřské a základní školy, vnitřní řády školní družiny a školní jídelny platné ve školním roce 2022/2023
9. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní vzdělávání a školní družinu platné ve školním roce 2022/2023
10. Školní matrika mateřské školy, základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Rozvrhy hodin tříd a pedagogů základní školy platné ve školním roce 2022/2023
12. Třídní knihy základní školy a třídní kniha mateřské školy vedené ve školním roce 2022/2023
13. Žakovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Záznamy z jednání pedagogické rady školy a z provozních porad – školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
15. Výroční zpráva školy o činnosti školy ve školním roce 2021/2022
16. Doklady o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání do mateřské školy a žáků k základnímu vzdělávání do základní školy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
18. Přehled docházky v mateřské škole – školní rok 2022/2023
19. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání dětí (diagnostické záznamy) – školní rok 2022/2023
20. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedený ve školním roce 2022/2023
21. Zápisní listky do školní družiny pro školní rok 2022/2023
22. Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami platné ve školním roce 2022/2023
23. Školní preventivní strategie 2020–2023
24. Preventivní program 2022/2023 (včetně Krizového plánu školy)
25. Strategie předcházení školní neúspěšnosti (nedatováno)
26. Hodnocení preventivního programu za školní rok 2021/2022 (příloha Výroční zprávy školy za školní rok 2021/2022)
27. Zápis z jednání s ředitelkou školy ze dne 13. 1. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové

schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

.....

Ing. Alena Synková, odbornice na školský management

.....

Mgr. Petra Olivová, školní inspektorka

.....

V Hradci Králové 3. února 2023